

รายงานผลการดำเนินโครงการฝึกอบรมระยะสั้น
โครงการ : การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2

ระหว่างวันที่ 28 - 30 สิงหาคม 2563

ณ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่มีการบูรณาการพันธกิจทั้ง การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ให้สามารถ พัฒนาความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นควบคู่กับการปฏิบัติราชการด้วยมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะ ส่งผลให้เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันต่อไปในอนาคตทั้งในระดับท้องถิ่น ยุทธศาสตร์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นที่เป็นศูนย์กลาง และเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาสังคมและบุคคลอย่างยั่งยืนได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงาน ดำเนินการที่เหมาะสม เพื่อให้ผลที่ได้รับสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และพันธกิจดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จ มากที่สุด โดยมีการนำไปปฏิบัติและพัฒนาความรู้ความเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้กับชุมชนใน ท้องถิ่นและเพิ่มมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา การบริการวิชาการเป็นอีกภารกิจหนึ่งของคณะ เทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งได้มีการบูรณาการพันธกิจของคณะทั้ง 4 พันธกิจ คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการของคณะสอดคล้อง กับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์ : 2.1 ท้องถิ่นมีองค์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ถ่ายทอดสู่การพัฒนาท้องถิ่น อย่างยั่งยืนและดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : 2.2 มีผลงานวิจัยและ งานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าต่อสังคมและได้รับการยอมรับในระดับสากล ดังนั้น คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วว่า “โครงการอบรมผสมเทียมโคและกระบือ” โดยนำ กิจกรรมการบริการวิชาการของคณะมาถ่ายทอดแก่เกษตรกรบุคคลทั่วไปตลอดจนเครือข่ายของคณะ โดย ได้นำกิจกรรมต่าง ๆ มาถ่ายทอด อาทิ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตโคนม โคนี้อ การผสมเทียม (artificial insemination) ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง การผสมพันธุ์ด้วยวิธีการฉีด น้ำอสุจิเข้าอวัยวะสืบพันธุ์ของเพศเมีย โดยไม่ได้ร่วมสัมพันธ์ทางเพศกัน นอกจากนี้ การผสมเทียมยัง หมายถึง การขยายพันธุ์สัตว์ ด้วยเทคนิคที่สามารถป้องกันการแพร่โรคทางเพศสัมพันธ์ การผสมเทียม เป็น การปฏิบัติงานที่คล้ายการทำหน้าที่ของพ่อพันธุ์ตามธรรมชาติ ต่างกันเพียงที่ปริมาณน้ำเชื้อที่ใช้ผสมเทียม น้อยกว่าปริมาณน้ำเชื้อจากการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติมากแต่ก็เพียงพอที่จำทำให้ผสมติด แต่การผสม เทียมปัจจุบันจะปล่อยน้ำเชื้อที่ตำแหน่งคอมดลูกเป็นส่วนใหญ่นอกจากนี้ น้ำเชื้อที่ใช้ผสมเทียมยังผสมด้วย ยาปฏิชีวนะ เพื่อลดการติดเชื้ออันเกิดจากการสืบพันธุ์อีกด้วย การผสมเทียม ได้เริ่มกำเนิดขึ้นในโลก ประมาณปี ค.ศ. 1865 โดยนักวิทยาศาสตร์ชาวอาหรับ ได้ทำการผสมเทียมม้าเป็นผลสำเร็จ โดยใช้น้ำเชื้อ

ม้าที่ติดที่หนังหุ้มลิ้นค นำมาผสมกับแม่ม้าที่กำลังเป็นสัด ทำให้แม่ม้าตั้งท้องและคลอดลูก การผสมเทียมเป็นการพัฒนาการผสมพันธุ์โดยการเลียนแบบและประยุกต์การผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ ซึ่งหากปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนจะมีคุณอนันต์ แต่หากปฏิบัติผิดขั้นตอนจะมีโทษมหันต์ ซึ่งกล่าวถึงคุณและโทษของการผสมเทียมโดยสังเขป คือ

ประโยชน์ของการผสมเทียม

1. สามารถปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้ดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว น้ำเชื้อพ่อพันธุ์โคพันธุ์ดีจากการรีดน้ำเชื้อเพียงครั้งเดียว สามารถนำไปผลิตเป็นน้ำเชื้อแช่แข็งเพื่อทำการผสมเทียมให้กับแม่พันธุ์ได้หลายพันตัว ดังนั้นพันธุ์สัตว์ของประเทศจึงพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

2. ร่นระยะเวลาในการพิสูจน์พ่อพันธุ์ สัตว์ที่จะเป็นพ่อพันธุ์ได้นั้น จำเป็นต้องผ่านการพิสูจน์ความสามารถในการถ่ายทอดลักษณะที่ดีไปสู่ลูกด้วยการผสมเทียมกับสัตว์เพศเมียนับร้อยนับพันตัว เพื่อเก็บข้อมูลจากลูกที่เกิดมา ในการที่ต้องผสมเทียมกับสัตว์ตัวเมียเป็นร้อยเป็นพันตัว เพื่อดูลักษณะของลูกที่เกิดมานั้น ถ้าใช้การผสมตามธรรมชาติจะทำให้ช้า หรือแทบทำไม่ได้เลย ดังนั้นการผสมเทียมจึงสามารถร่นระยะเวลาการพิสูจน์พ่อพันธุ์ลงได้มาก

3. สามารถทำให้สัตว์คลอดลูกได้ตามฤดูกาล สามารถกำหนดให้แม่โคกระบือคลอดลูกในต้นฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงที่น้ำหญ้าบริบูรณ์โดยทำการผสมเทียมก่อนฤดูฝน 9 เดือน ถ้าปล่อยให้ผสมกันเองตามธรรมชาติ สัตว์อาจจะคลอดไม่ตรงกับช่วงต้นฤดูฝน ทำให้หาพืชอาหารได้ยาก

4. แก้ปัญหาการเลี้ยงคู่สัตว์พ่อพันธุ์ ในการเลี้ยงสัตว์โดยทั่วไป มักจำเป็นต้องเลี้ยงพ่อพันธุ์อย่างน้อย 1 ตัว เพื่อให้คู้ฝูง แต่เมื่อใช้บริการผสมเทียม ไม่จำเป็นต้องเลี้ยงพ่อพันธุ์อีกต่อไป เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการดูแลพ่อพันธุ์ และลดอันตรายที่มาจากพ่อพันธุ์ที่ดุร้าย มีนิสัยก้าวร้าวซึ่งอาจจะทำอันตรายผู้เลี้ยงหรือแม่โคได้

5. แก้ปัญหาในการขนส่งสัตว์ไปผสมพันธุ์ การผสมพันธุ์ธรรมชาติต้องนำสัตว์พ่อพันธุ์ไปผสมพันธุ์กับแม่พันธุ์ การขนส่งโคซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่ การเคลื่อนย้ายลำบาก และต้องเสียค่าใช้จ่าย ถ้าใช้วิธีการผสมเทียม เพียงแต่พนักงานผสมเตรียมน้ำเชื้อแช่แข็งและอุปกรณ์การผสมเทียมไปถึงตัวเมีย เป็นการสะดวกไม่จำเป็นต้องขนส่งสัตว์

6. สามารถผสมพันธุ์สัตว์ต่างขนาดกันได้ พ่อพันธุ์มักมีขนาดใหญ่ แต่แม่พันธุ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งโคพื้นเมืองในประเทศไทย มักมีขนาดเล็ก การปล่อยให้ผสมพันธุ์กันตามธรรมชาติ จำทำให้แม่โคบาดเจ็บได้ การผสมเทียมจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้

7. ป้องกันโรคติดต่อที่เกิดจากการผสมพันธุ์ โดยปกติบริเวณปลายหนังหุ้มลึงค์ของพ่อโค มักเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคต่างๆ ดังนั้นถ้าปล่อยให้โคผสมพันธุ์กันเองตามธรรมชาติ โอกาสที่เชื้อโรคที่สะสมที่ปลายลึงค์พ่อโค จะติดไปสู่มดลูกแม่โคจึงมีมาก แต่ถ้าใช้วิธีการผสมเทียม จะช่วยแก้ปัญหานี้ไปได้ นอกจากนี้ในกระบวนการรีดเก็บและผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งนั้น พ่อพันธุ์ต้องผ่านการตรวจโรคติดต่อทุกปี จึงไม่มีปัญหาการแพร่โรคจากพ่อพันธุ์

8. ป้องกันโรคระบาดที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์ไปผสมพันธุ์ การเคลื่อนย้ายสัตว์ไปผสมพันธุ์กัน ถ้าเคลื่อนย้ายสัตว์ที่ป่วยโรคระบาด เช่น โรคคอบวม โรคปากเท้าเปื่อย การเคลื่อนย้ายไปต่างที่จะทำให้เกิดติดต่อไปสู่สัตว์ตัวอื่นๆ ได้ง่าย

เนื่องจากจังหวัดสกลนครและพื้นที่ใกล้เคียง มีการเลี้ยงโคกระบือเป็นจำนวนมาก แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคกระบือขาดทักษะและความรู้ด้านการสืบพันธุ์และการผสมเทียม ทำให้เกิดผลเสียต่อระบบสืบพันธุ์ส่งผลกระทบต่ออัตราการผสมติด ทำให้เกษตรกรสูญเสียผลผลิตและรายได้ ดังนั้นทางหลักสูตรสัตวศาสตร์คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงเล็งเห็นความสำคัญในการเปิดหลักสูตรอบรมผสมเทียม เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคและกระบือและสามารถนำองค์ความรู้ไปต่อยอดในด้านการปศุสัตว์ได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับองค์ความรู้ด้านการผสมเทียมโค-กระบือสามารถนำองค์ความรู้ไปต่อยอดในด้านการปศุสัตว์ได้

กิจกรรม พื้นที่กลุ่มเป้าหมายกลุ่มเป้าหมายและจำนวนเป้าหมาย

กิจกรรม	พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย	
			บุคคล	สิ่งของ
1) จัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป	เกษตรกรหรือประชาชนทั่วไปทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ	1. เกษตรกรหรือประชาชนทั่วไปทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ 2. จำนวนหลักสูตร	20 คน	1 หลักสูตร
รวมทั้งสิ้น			20 คน	

งบประมาณรายจ่าย : งบประมาณรวม 177,600 บาท

กิจกรรม - ประเภทรายจ่าย -หมวดรายจ่าย - รายการ - ชี้แจงรายละเอียด	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2	117,600
งบดำเนินงาน	
1) ค่าตอบแทน รวมทั้งสิ้น	25,875
1.1 ค่าตอบแทนวิทยากรภายใน จำนวน 4 คน ๆ 3 ชั่วโมงๆละ 500 จำนวน 3 วัน เป็นเงิน	18,000
1.2 ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก จำนวน 1 คน ๆ 6 ชั่วโมงๆละ 600 จำนวน 1 วัน เป็นเงิน	3,600
1.3 ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ จำนวน 5 คน ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 125 บาท เป็นเงิน	1,875
1.4 ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ จำนวน 5 คน ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ 240 บาท เป็นเงิน	2,400
2) ค่าใช้สอย รวมทั้งสิ้น	45,820
2.1 ค่าจ้างเหมาบริการ	45,820
- ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารกลางวัน 24 คนๆ ละ 100 บาท จำนวน 3 วัน รวมเป็นเงิน	7,200
- ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารเย็น 24 คนๆ ละ 100 บาท จำนวน 2 วัน รวมเป็นเงิน	4,800
- ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม 24 คนๆ 2 มื้อๆ ละ 30 บาท จำนวน 3 วัน เป็นเงิน	4,320
- ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมชุดฝึกอบรมผสมเทียม จำนวน 24 ชุด ๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน	12,000
- ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ จำนวน 1 ป้าย ๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน	500
- ค่าจ้างเหมาจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม จำนวน 24 ชุด ๆ ละ 100 บาท เป็นเงิน	2,400
- ค่าเช่าที่พัก จำนวน 12 ห้อง ๆ ละ 400 บาท จำนวน 2 คืน เป็นเงิน	9,600
- ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ถ่ายภาพ บันทึกวีดีโอ	5,000
3) ค่าวัสดุ รวมทั้งสิ้น	45,905
3.1 ค่าวัสดุที่ใช้ในโครงการ เช่น มดลูกเทียม เข็ม สำลี แอลกอฮอล์ เป็นต้น	30,000
3.2 ค่าวัสดุสำนักงาน เช่น ปากกา สมุด กระดาษแข็งทำปก ซีดีบันทึกข้อมูล	15,905
รวมทั้งสิ้น	117,600

หมายเหตุ : - ถัวจ่ายทุกรายการ

- ประมาณการรายรับจากค่าลงทะเบียน 24 คน ๆ ละ 4,900 บาท เป็นเงิน 117,600 บาท

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	วัดกิจกรรมที่
1. จำนวนหลักสูตรอบรมระยะสั้น	หลักสูตร	1	1
2. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม	คน	20	1

2. ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	วัดวัตถุประสงค์ข้อที่
1. จำนวนหลักสูตรอบรมระยะสั้นที่นำไปใช้สำหรับอบรม	หลักสูตร	1	1
2. กลุ่มเป้าหมาย (เกษตรกรและผู้สนใจ) มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมอบรม (ไม่น้อยกว่า)	ร้อยละ	80	2
3. กลุ่มเป้าหมาย (เกษตรกรและผู้สนใจ) มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะ หลังเข้าร่วมอบรม (ไม่น้อยกว่า)	ร้อยละ	80	2

การติดตามและประเมินผล

1. แบบสอบถามความพึงพอใจ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เมื่อสิ้นสุดการจัดอบรม
2. การพูดคุย สัมภาษณ์ หลังการฝึกอบรม
3. รายงานผลการดำเนินโครงการเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน 30 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ผลกระทบ (Impact)

1. ได้ตอบสนองการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของผู้เข้าร่วมอบรม
2. ทางเศรษฐกิจ กลุ่มเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมฯ ร้อยละ 80 นำความรู้ไปใช้เพิ่มมูลค่าผลผลิต เพื่อสร้างงานสร้างรายได้เพิ่มให้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อรายได้ที่มั่นคงของเกษตรกรทำให้ชุมชนมีความอยู่ดีกินดี
3. ทางสังคม เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพของเกษตรกร ช่วยสร้างสมดุลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ ช่วยให้เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคง ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ทำให้ชุมชนและสังคมเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ โดยการไม่ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไปทำงานทำ ณ ท้องถิ่นอื่น ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้คือ คือแบบสอบถามความคิดของผู้เข้าร่วมโครงการ : การผลิตอาหารสัตว์อย่างง่ายเพื่อใช้ในฟาร์ม รุ่นที่ 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานะของผู้เข้าร่วมอบรม เรื่อง : การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ เรื่อง : การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการอบรม เรื่อง : การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2 ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 1 ฉบับ จากนั้นได้มอบหมายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแจกแบบประเมินแก่ผู้เข้าร่วมประชุมในช่วงเวลา 13.30 น. ในวันที่ 30 สิงหาคม 2563 และเก็บแบบประเมินกลับคืนในช่วงเวลา 15.30 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตรวจสอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลด้วยความเรียง

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ใช้เกณฑ์การประเมินระดับความพึงพอใจ ซึ่งกำหนดค่าระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือมีค่าคะแนนตั้ง แต่ 1 ถึง 5 โดยค่าคะแนน 1 คือระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด ค่าคะแนน 5 คือระดับความพึงพอใจมากที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าคะแนน 4.51 – 5.00 เท่ากับ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าคะแนน 3.51 – 4.50 เท่ากับ ระดับความพึงพอใจมาก

ค่าคะแนน 2.51 – 3.50 เท่ากับ ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าคะแนน 1.51 – 2.50 เท่ากับ ระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าคะแนน 1.00 – 1.50 เท่ากับ ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์และประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินผลโครงการ การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2 คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้ทำการประเมินผลโดยใช้แบบประเมินผล เพื่อใช้ในการวัดระดับความคิดเห็นจากการเข้าร่วมโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 25 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 21 คน

จากการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ได้ประเมินผลโดยใช้แบบประเมินระดับความคิดเห็นในการจัดโครงการในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านวิทยากร เนื้อหาสาระและการนำไปใช้ประโยชน์ และภาพรวมความพึงพอใจต่อการจัดโครงการในครั้งนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินผล ดำเนินการในการประเมินผลโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละ ผู้ตอบแบบประเมินผล ดำเนินการในการประเมินผลโครงการ อบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” โดยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

การจำแนก	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	18	85.70
	หญิง	3	14.30
	รวม	21	100.00
2. อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	-	
	20-30 ปี	7	33.30
	31-40 ปี	5	23.80
	41-50 ปี	8	38.10
	51 ปีขึ้นไป	1	4.80

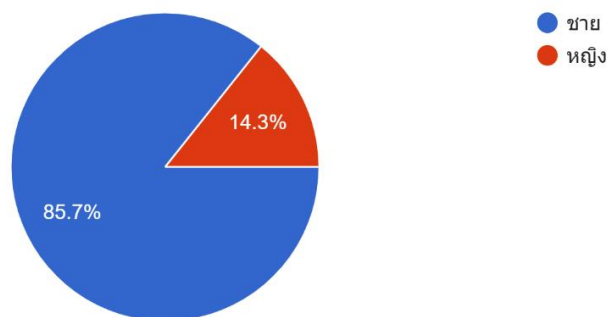
การจำแนก	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	รวม	21	100.00
3. การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	2	9.50
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	6	28.60
	ปริญญาตรี	11	52.40
	สูงกว่าปริญญาตรี	2	9.50
	รวม	21	100.00
4. อาชีพ	นักศึกษา	1	4.80
	ข้าราชการ	5	23.80
	พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ	1	4.80
	ลูกจ้าง	1	4.80
	ธุรกิจส่วนตัว	13	61.90
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	-	-
	รวม	21	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินผล รวมทั้งสิ้นจำนวน 21 คน เป็นเพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.70 เพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 โดยมีช่วงอายุ 1) 20-30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 2) 31-40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 3) 41-50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 และ 4) 51 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 ปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และผู้ตอบแบบประเมินผลประกอบอาชีพ นักศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ข้าราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ลูกจ้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ และ 4.80 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90

แผนภาพที่ 1 แสดงร้อยละ ผู้ตอบแบบประเมินผล ดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการ
อบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” โดย
จำแนกตามเพศ

เพศ

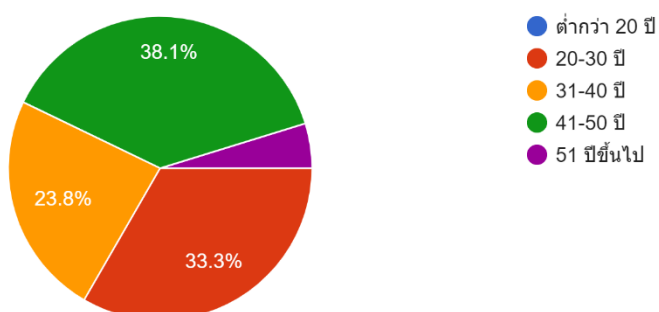
คำตอบ 21 ข้อ

แผนภาพที่ 2 แสดงร้อยละ ผู้ตอบแบบประเมินผล ดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการ
อบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” โดย
จำแนกตามอายุ

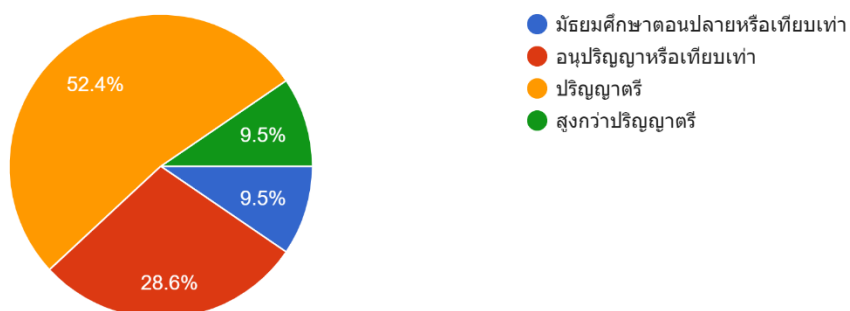
อายุ

คำตอบ 21 ข้อ

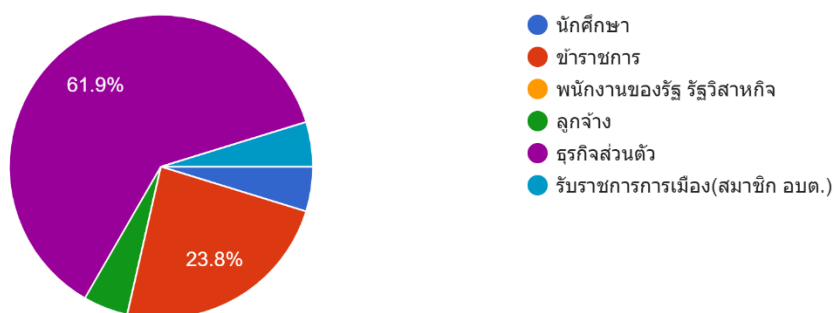
แผนภาพที่ 3 แสดงร้อยละ ผู้ตอบแบบประเมินผล ดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการ
อบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” โดย
จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา
คำตอบ 21 ข้อ

แผนภาพที่ 4 แสดงร้อยละ ผู้ตอบแบบประเมินผล ดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการ
อบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” โดย
จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ
คำตอบ 21 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านวิทยากร

ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินงานการจัดการโครงการ ได้ทำการประเมินผลโดยการใช้แบบประเมินความพึงพอใจ โดยแสดงผลคะแนนระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิทยากร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลคะแนนระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านวิทยากร

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิทยากร			
1. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	4.81	0.40	มากที่สุด
2. ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	4.62	0.50	มากที่สุด
3. การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.48	0.60	มาก
4. มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.43	0.75	มาก
5. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	4.00	0.84	มาก
6. การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	4.57	0.60	มากที่สุด
รวม/เฉลี่ย	4.48	0.61	มาก

จากตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านวิทยากร จากเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” จำนวน 21 คน พบว่า ด้านวิทยากร แบ่งเป็น 6 เรื่อง ดังนี้ 1) การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.81 ± 0.40 2) ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.62 ± 0.50 3) การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.48 ± 0.60 4) มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.43 ± 0.75 5) การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 ± 0.84 6) การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ± 0.60

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร ได้ทำการประเมินผลโดยใช้แบบประเมิน โดยแสดงผลคะแนนระดับความพึงพอใจด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร ในการเข้าร่วมโครงการ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลคะแนนระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร			
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.52	0.60	มากที่สุด
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.43	0.60	มาก
3. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	4.10	0.89	มาก
4. อาหาร มีความเหมาะสม	4.14	0.79	มาก
รวม/เฉลี่ย	4.30	0.72	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร จากเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” จำนวน 21 คน พบว่า ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร แบ่งเป็น 4 เรื่อง ดังนี้ 1) สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.52 ± 0.60 2) ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.43 ± 0.60 3) ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 ± 0.89 4) อาหาร มีความเหมาะสม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.14 ± 0.79

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย ได้ทำการประเมินผลโดยใช้แบบประเมิน โดยแสดงผลคะแนนระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย

รายการประเมิน	ระดับความรู้ความเข้าใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ด้านความรู้ความเข้าใจ			
1. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ <u>ก่อน</u> การอบรม	3.81	0.93	มาก
2. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ <u>หลัง</u> การอบรม	4.38	0.59	มาก
รวม/เฉลี่ย	4.10	0.76	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย จากเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” จำนวน 21 คน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ แบ่งเป็น 2 เรื่อง ดังนี้ 1) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อนการอบรม มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 ± 0.93 2) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลัง การอบรม มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.38 ± 0.59

ผลการวิเคราะห์ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย

ผลการวิเคราะห์ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย ได้ทำการประเมินผลโดยการใช้แบบประเมิน โดยแสดงผลคะแนนระดับการนำไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลระดับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย

รายการประเมิน	ระดับความรู้ความเข้าใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับการนำไปใช้
ด้านการนำความรู้ไปใช้			
1 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	4.33	0.66	มาก
2. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.29	0.64	มาก
3. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	3.95	0.74	มาก
รวม/เฉลี่ย	4.19	0.68	มาก

จากตารางที่ 5 ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย ด้านเนื้อหาสาระและการนำไปใช้ประโยชน์ จากเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” จำนวน 21 คน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ แบ่งเป็น 3 เรื่อง ดังนี้ 1) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33 ± 0.66 2) มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.29 ± 0.64 3) สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ± 0.74

งบประมาณรายจ่าย : งบประมาณรวม 122,500 บาท

กิจกรรม – ประเภทบรายจ่าย -หมวดรายจ่าย – รายการ - ชี้แจงรายละเอียด	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2	122,500
งบดำเนินงาน	
1) ค่าตอบแทน รวมทั้งสิ้น	
1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร	37,200
1.2 ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	1,820
2) ค่าใช้สอย รวมทั้งสิ้น	
2.1 ค่าจ้างเหมาบริการ	
- ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารกลางวัน จำนวน 35 คนๆ ละ 150 บาท จำนวน 3 วัน รวมเป็นเงิน	15,750
- ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารเย็น จำนวน 35 คนๆ ละ 150 บาท จำนวน 2 วัน รวม เป็นเงิน	10,500
- ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารว่าง จำนวน 35 คนๆ ละ 30 บาท จำนวน 6 มื้อ รวม เป็นเงิน	6,300
- ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมชุดฝึกอบรม จำนวน 20 ชุด ๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน 3,000.-	10,000
- ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ จำนวน 1 ชุด ๆ เป็นเงิน	6,030

หมายเหตุ : - ถัวจ่ายทุกรายการ, - ให้ระบุค่าใช้จ่ายแยกรายกิจกรรม

งบประมาณรายรับ : เงินค่าลงทะเบียน

- เกษตรกร ประชาชนทั่วไป คนละ 4,900 บาท จำนวน 25 คน เป็นเงิน	122,500 บาท
รวมรับทั้งสิ้น	122,500 บาท
- หัก นำส่งมหาวิทยาลัย จำนวน 20%	เป็นเงิน 24,500 บาท
- หัก ค่าใช้จ่ายในโครงการ	98,000 บาท
คงเหลือ	0 บาท

รายงานผลตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ตัวชี้วัดผลผลิต	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผล	ผลการประเมิน
1. จำนวนหลักสูตรอบรมระยะสั้น	หลักสูตร	1	1	บรรลุ
2. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม	คน	20	25	บรรลุ

2. ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	ผล	ผลการประเมิน
1. จำนวนหลักสูตรอบรมระยะสั้นที่นำไปใช้สำหรับอบรม	หลักสูตร	1	1	บรรลุ
2. กลุ่มเป้าหมาย (นักศึกษา เกษตรกรและผู้สนใจ) มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมอบรม (ไม่น้อยกว่า)	ร้อยละ	80.00	82.00	บรรลุ
3. กลุ่มเป้าหมาย (นักศึกษา เกษตรกรและผู้สนใจ) มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะ หลังเข้าร่วมอบรม (ไม่น้อยกว่า)	ร้อยละ	80.00	83.80	บรรลุ

ส่วนที่ 3

สรุปผลการประเมิน

การประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการอบรม เรื่อง โครงการการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2 วันที่ 28 - 30 สิงหาคม 2563 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ ห้องประชุมคณะเทคโนโลยีการเกษตร (AG 109) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น สำหรับประชาชนทั่วไป และเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับองค์ความรู้ด้านการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ สามารถนำองค์ความรู้ไปต่อยอดในด้านการปศุสัตว์ได้มีประสิทธิภาพ ผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 25 คน ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการ เรื่อง โครงการการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2 จำนวน 1 ฉบับ การรวบรวมข้อมูลคณะเทคโนโลยีการเกษตร สำนักงานคณบดีได้สร้างแบบสอบถามขึ้น จำนวน 1 ฉบับ จากนั้นได้มอบหมายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแจกแบบประเมินแก่ผู้เข้าร่วมประชุมในช่วงเวลา 13.30 น. และเก็บแบบประเมินกลับคืนในช่วงเวลา 15.30 น.

สรุปผลการประเมิน

การประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการอบรม เรื่อง เรื่อง โครงการการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2 สรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบประเมินผล รวมทั้งสิ้นจำนวน 21 คน เป็นเพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.70 เพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 โดยมีช่วงอายุ 1) 20-30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 2) 31-40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 3) 41-50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 และ 4) 51 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 ปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และผู้ตอบแบบประเมินผลประกอบอาชีพ นักศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ข้าราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ลูกจ้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ และ 4.80 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90

ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย จากเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” จำนวน 21 คน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ แบ่งเป็น 2 เรื่อง ดังนี้ 1) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อน การอบรม มีระดับ

ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 ± 0.93 2) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลัง การอบรม มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.38 ± 0.59

ระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย ด้านเนื้อหาสาระและการนำไปใช้ประโยชน์ จากเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” จำนวน 21 คน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ แบ่งเป็น 3 เรื่อง ดังนี้ 1) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33 ± 0.66 2) มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.29 ± 0.64 3) สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 ± 0.74

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมครั้งนี้

การดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” การจากสำรวจผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้เข้าร่วมได้รับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1) ได้เรียนรู้สุขอนามัย การผสมโคและป้องกันโรค การตรวจความเป็นสัดของโค การผสมเทียมและช่วงที่เหมาะสมที่จะผสมเทียม และได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เรียนรู้การจัดการระบบสืบพันธุ์เพื่อพัฒนาประยุกต์ใช้ในฟาร์ม

2) สามารถลดค่าใช้จ่ายในการรักษาสัตว์ตลอดจนการผสมเทียมสัตว์ รู้ตัวยาสำคัญที่ใช้กับโค รู้จักโรคติดต่อของโค รู้วิธีการกระตุ้นการเป็นสัด สร้างประสบการณ์ เพิ่มทักษะ

หัวข้อต้องการให้จัดอบรมครั้งต่อไป

การดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2” การจากสำรวจผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้เข้าร่วมมีความต้องการให้คณะเทคโนโลยีการเกษตร จัดอบรมในหัวข้อ ดังต่อไปนี้

- 1) การดูแลรักษา และการจัดการสุขภาพสัตว์
- 2) การรักษาโรค การไช้ยา การสังเกตอาการเจ็บป่วยของโค
- 3) การจัดการฟาร์มตามมาตรฐาน
- 4) การดูแลวัชระยะตั้งท้องและหลังคลอด
- 5) การเคลื่อนย้ายการฝากตัวอ่อน การทำสูตรอาหารสัตว์ การแต่งเล็บบการสุญเขา

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ 2” คณะเทคโนโลยีการเกษตร ในอนาคตควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และสอดคล้องกับความต้องการมากยิ่งขึ้น โดยข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

- 1) ควรเพิ่มเวลาในการปฏิบัติ มีเวลาในการการปฏิบัติจริงน้อยเกินไป และการซักถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มากขึ้น
- 2) อยากให้เน้นย้ำการฝึกปฏิบัติงาน การชมงานนอกสถานที่ รวมถึงการอบรมต่อยอดในการทำคลอด ดูแลวัระยะตั้งท้องและหลังคลอดทั้งแม่และลูก
- 3) ควรเพิ่มจำนวนวันที่จัดอบรมเพิ่มจาก 3 วัน เป็น 5 วัน เพราะรายละเอียดปลีกย่อยในเนื้อหาที่วิทยากรเสริมความรู้ให้ที่เป็นประโยชน์อย่างมากแต่เวลาไม่เพียงพอต่อการรับข้อมูล
- 4) อยากอบรมต่อยอดเพื่อขอให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ถูกต้อง
- 5) อยากให้มีวีวในการล้วงสอดมากกว่านี้

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เข้าร่วมฝึกอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
หลักสูตรอบรมระยะสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป ศิษย์เก่า องค์กรภาครัฐหรือเอกชน หรือผู้สูงอายุ
วันที่ 28 - 30 สิงหาคม พ.ศ. 2563 รุ่นที่ 2

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	ชำระค่า ลงทะเบียน
1	นายธวัชชัย พลวงค์ษา	129/4 ต.ด่านม่วงคำ อ.โคกศรีสุพรรณ จ. สกลนคร	080-0056-251	4,900
2	นางสาวสรินดา หลานชนะ	106/1 ต.เขาค้อ อ.ปลายพระยา จ.กระบี่	095-7305-283	4,900
3	นายจิระวัฒน์ โคตรพรม	164 หมู่ 2 ต.นาชัย อ.นาหว้า จ.นครพนม 48180	090-2941-206	4,900
4	นายจตุพล แสนนาม	247 หมู่ 5 ต.บ่อแก้ว อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร 47140	061-8508-207	4,900
5	นางสาวระวีวรรณ บุญทวี	117 หมู่ 4 ต.ส้มฝ่อ อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร 35120	098-2454-354	4,900
6	นายเศรษฐพงษ์ จันทร์ไทย	316/358 ซ.เสือใหญ่อุทิศ แขวงจันทร์ เกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	063-4129-993	4,900
7	นายสมบุรณ์ ดวงคุณ	91/17 ต.เชียงเครือ อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร	094-8967-025	4,900
8	นายชูเกียรติ พรหมสาขา ณ สกลนคร	57/7 ต.จันทร์เพ็ญ อ.เต่างอย จ.สกลนคร	087-5190-776	4,900
9	นางดวงเดือน ศรีชอดแก้ว	1 ซ.นนทบุรี 8 แยก 15/2 ต.บางกระสอ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี	095-8541-199	4,900
10	นายกิตติศัพท์ สุรัตน์นะ	317/5 ต.บ่อแก้ว อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร	088-9502-285 086-2206-684	4,900
11	นายจาดุนนท์ ทาลา	299/11 ต.ม่วง อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร	082-8555-969	4,900
12	นายศักดิ์รินทร์ บุญเกื้อ	2/7 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม	081-7397-414	4,900
13	นายวิระ เหลือล้ำ	87/4 ต.ปราสาททอง อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์	062-4766-132	4,900
14	นายบัญญัติ โพธิ์แก้ว	26/10 ต.ตาภู อ.เขวาสินรินทร์ จ.สุรินทร์	087-4318-959	4,900
15	นายพัชรพงษ์ พลละคร	64/5 ต.หนองแคน อ.ปทุมรัตน์	093-2744-788	4,900

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	ชำระค่า ลงทะเบียน
		จ.ร้อยเอ็ด		
16	นายศรารุท วงศ์อุตตี	107/9 ต.นาแก อ.นาแก จ.นครพนม	089-5542-944	4,900
17	นายวีระชาติ ดวงคำน้อย	282/6 ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น	081-2614-060	4,900
18	นายพีรวัสส์ ศักดิ์จำปา	260/5 ต.อากาศ อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร	091-1645-892	4,900
19	นายยศศักดิ์ วิริยะสุขน	154/4 ต.ผือฮี อ.มหาชนะชัย จ.ยโสธร	092-5623-919	4,900
20	นายอุดมพล พันธุ์แก้ว	8/7 ต.ดงชน อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร	082-2296-176	4,900
21	นายวรเดช พนมเครือ	181/3 ต.วังทอง อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี	084-0309-509	4,900
22	นายวิษณุ เสกต	67/4 9 ต.บ่อแก้ว อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร	093-7755-191	4,900
23	นาย ชาญณรงค์ ชาล้ง	จ.มหาสารคาม	089-8411180	4,900
24	นายคงฤทธิ ทุมจัน	จ.ร้อยเอ็ด	098-1842270	4,900
25	สอ.อุเทน บ่องเรือ	จ.สกลนคร		4,900
รวมทั้งสิ้น 25 คน เป็นเงิน				122,500

คำกล่าวรายงาน
การอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รุ่นที่ ๒
ในระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ ฟาร์มสาธิต สาขาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ผมในนามของผู้รับผิดชอบโครงการอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง “การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต” รุ่นที่ ๒ ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต” รุ่นที่ ๒ ในวันที่

เนื่องจากจังหวัดสกลนครและพื้นที่ใกล้เคียง มีการเลี้ยงโคกระบือเป็นจำนวนมาก แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคกระบือขาดทักษะและความรู้ด้านการสืบพันธุ์และการผสมเทียม ทำให้เกิดผลเสียต่อระบบสืบพันธุ์ส่งผลกระทบต่ออัตราการผสมติด ทำให้เกษตรกรสูญเสียผลผลิตและรายได้ ดังนั้นทางหลักสูตรสัตวศาสตร์คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงเล็งเห็นความสำคัญในการเปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นเรื่องการผลิตผสมเทียม เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคและกระบือและสามารถนำองค์ความรู้ไปต่อยอดในด้านการปศุสัตว์ได้

ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร สพ.ญ.อมรรัตน์ สุวรรณรงค์ และคณาจารย์จากคณะเทคโนโลยีการเกษตร

การจัดอบรมในครั้งนี้มีกลุ่มบุคคลทั่วไป ลงทะเบียนเข้าร่วมอบรม จำนวน ๒๔ คน มีระยะเวลาในการจัดอบรมจำนวน ๓ วัน ณ ฟาร์มสาธิต สาขาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

บัดนี้ ได้เวลาสมควรแล้ว ผมขอเรียนเชิญท่านได้กล่าวเปิดการอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ ๒ ในลำดับถัดไป ขอเรียนเชิญครับ

คำกล่าวเปิด

การอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ ๒

ในระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

ณ ฟาร์มสาธิต สาขาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิทยากร

ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ ๒ ที่จัดขึ้นในวันนี้

เพื่อสามารถปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้ดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และได้รับองค์ความรู้ด้านการผสมเทียมโค-กระบือไปต่อยอดในด้านการปศุสัตว์ได้

ท้ายที่สุดนี้ ดิฉันขอขอบคุณวิทยากร สพ.ญ.อมรรัตน์ สุวรรณรงค์ ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ และคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร ขอให้การจัดโครงการสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการอบรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น เรื่อง การจัดการระบบสืบพันธุ์โค-กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ ๒ ณ บัดนี้

แบบสอบถามความพึงพอใจ

โครงการอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์ ภาวะบื้อ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผสมติด รุ่นที่ 2
 หลักกสูตรอบรมระยะสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป ศิษย์เก่า องค์กรภาครัฐหรือเอกชน หรือผู้สูงอายุ
 วันที่ 28 - 30 สิงหาคม พ.ศ. 2563

คำอธิบาย แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ขอให้ผู้ตอบแบบประเมินตอบให้ครบทั้ง 3 ตอน เพื่อให้การดำเนินโครงการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ต่อไป

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความ

1. เพศ

หญิง ชาย

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

นักศึกษา ข้าราชการ พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
 ลูกจ้าง ธุรกิจส่วนตัว อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้ ต่อการเข้าร่วมโครงการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้

ของท่านเพียงระดับเดียว

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำความรู้ไปใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านวิทยากร					
1. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน					
2. ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำความรู้ไปใช้				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม					
4. มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม					
5. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้					
6. การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม					
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร					
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม					
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์					
3. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม					
4. อาหาร มีความเหมาะสม					
ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ <u>ก่อน</u> การอบรม					
2. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ <u>หลัง</u> การอบรม					
ด้านการนำความรู้ไปใช้					
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้					
2. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้					
3. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้					

สรุปประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ข้อเสนอแนะ ดี ชม ในการอบรมครั้งนี้ ได้แก่

.....

2. หัวข้อที่ท่านอยากให้จัดอบรมครั้งต่อไป ได้แก่

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาพโครงการฝึกอบรมการจัดการระบบสืบพันธุ์โค กระบือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
หลักกลยุทธ์ระยะสั้นสำหรับประชาชนทั่วไป
วันที่ 28 - 30 สิงหาคม พ.ศ. 2563 รุ่นที่ 2

